

ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ- ГР. СМОЛЯН

ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО –АСЕНОВГРАД”

ДОКЛАД

НА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТП „ДГС-
АСЕНОВГРАД” ПРЕЗ 2024 Г.

Настоящото проучване е извършено в периода януари-декември 2024 г. във връзка с годишния мониторинг на горите с висока консервационна стойност / ГВКС/ за територията на ТП „ДГС-Асеновград”. Инвентаризацията и мониторинга са направени съгласно система за провеждане, мониторинг на биологичното разнообразие в горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС- Асеновград”.

ТП „ДГС-Асеновград” управлява територия от 26746 ха, която попада в южната част на Горнотракийската низина, като на юг обхваща северните склонове на Родопите - северните дялове на Чернатица и Преспа. На север достига до река Марица.

По-голямата част от стопанството има типичен планински характер - предимно нископланински и само в южните райони - среднопланински. Релефът е твърде разнообразен. Територията на стопанството е разположена между 125 м. надморска височина- р. Марица и 1600 м. надморска височина.

Района на ТП „ДГС- Асеновград” попада в Европейско – континенталната климатична област, Преходно – континенталната климатична подобласт

Според тектонското райониране на България – проф. Е. Бончев, районът на ТП „ДГС- Асеновград” попада в тектонска област Средногорие – поречието на река Марица, а по-голямата част в Родопската тектонска област.

Най-голямо разпространение имат кафявите горски почви, следвани от канелени горски излужени почви, хумусно-карбонатни, алувиални почви. Най-малко разпространение имат ливадно-блатните почви .

Съобразно надморската височина територията на стопанството попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори и в Среднопланинския пояс на горите от бук и иглолистни.

В зависимост от местоположението, надморската височина и хидроложките условия, районът попада в следните подпояси:

- подпояс на крайречните и лонгозни гори горите - по поречието на река Марица;
- подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори – отнесени са горите с надморска височина до около 500 метра;
- подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори - горите с надморска височина 500-700 метра;
- подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела – гори с надморска височина 700-1200 метра;
- подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч – отнесени са горите с надморска височина 1200 м и нагоре.

В подпояса на крайречните и лонгозни гори дървесната растителност е представена от клонове тополи И-214, Вернирубенс и естествени насаждения от бяла топола, както и създадени култури главно с брегозащитна цел.

В подпояса на Равнинно-хълмистите дъбови гори и в подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори естествената дървесна растителност е главно от зимен дъб, благун, келяв габър и други, които образуват чисти и смесени издънкови насаждения. След реконструкция и на голите площи са създадени култури от черен и бял бор и по-ограничено от акация.

В подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела естествената растителност е главно от зимен дъб и бук, образуващи предимно чисти и смесени

насаждения. На места след реконструкции и на голи площи са създадени култури от бял и черен бор.

В подпояса на среднопланинските гори от бук, ела и смърч естествената растителност е представена от бял бор и бук, образуващи предимно чисти насаждения.

В резултат на природните условия и човешката дейност в района се срещат естествено следните дървесни и храстови видове: бук, зимен дъб, благун, бял бор, ела, черен бор, габър, трепетлика, явор, клен, шестил, бреза, липа, череша, мъждрян, воден габър, киселица, круша, тис, хвойна, дрян, глог, трънка, смрадлика, люляк, птиче грозде, терпентинов кукуч и други, както и изкуствено внесените дуглазка, кедър, И-214, Вернирубенс и други.

Част от горите на ТП „ДГС-Асеновград“ са включени в различните категории с висока консервационна стойност /ВКС/. В някои случаи един и същ подотдел попада в повече от една. Това прави съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности.

I. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ.

През 2024 държавните горски територии са се увеличили с 94 във връзка с коригиране на непълноти и грешки в ККВС и закупуване на честни гори от страна на Държавата.

II. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДГС АСЕНОВГРАД (ЗАЛЕСЯВАНИЯ, СЕЧИ (ВИД НА СЕЧТА И ПЛОЩИ), НАПРАВА НА ГОРСКИ ПЪТИЩА И ДР).

1.Извършените лесокултурни дейности през 2024 г. са както следва :

- Горски разсадници –В стопанството има два броя разсадници. В разсадник „Лещето „ в подотдел 213“5“ в землището на с. Тополово не се произвеждат фиданки. В него се отглежда орехова култура с площ от 10 дка. Фиданкопроизводството е съсредоточено в разсадник „Капсидата“ в подотдел 413“1“ в землището на гр. Асеновград. През годината са произведени 22495 броя тополови, орехови и школувани фиданки, от които годни за залесяване са 19782бр. В смесената широколистна култура от облагородени орех и лешник се извършват съответните отгледни дейности.

- Почистване на площи – 95 дка. в подотдели 411 е-60 дка и 411 „к“ 35 дка

- Подготовка на почвата - 128 дка– в подотдели 382 ж-20 дка, 407 в -10 дка, 411 к-70 дка, 411 „е“-28 дка,. Подготовка на почвата в 128 дка е пълна механизирана.

- Залесяване - 165 дка. 382 „ж“-20 дка, 383 „т“- 6 дка,383 „у“ – 13 дка,383 „ф“-1 дка ,383 „х“-17 дка, 411 „е“-28 дка, 411 „к“-70 дка, 407 „в“-10 дка Залесяването е топола.

-Попълване на култури- 58 дка, в т.ч. 1,0 дка в 388 „3“, 36 дка в подотдел 411 „2“ и в подотдели 2 „л“, „п“, 156 „к“, „л“, 285 „е“, 289 „а“, „г“, 152 „д“, 151 „у“, „х“,156 „ц“,

288 „е“, 289 „о“, „и“, 326 „о“ на площ от 16,37 дка., в 405 „ж“-4,3 дка Попълването е с бял и черен бор, летен дъб и топола.

- Отглеждане на култури – 1639 дка, в подотдели 411“2“ -55 дка, 411 -к-304 дка, 405 е-429 дка, 407 в-20 дка, 411 „з“-51 дка, 411 „е“-135 дка, 383 „т,у,ф,х“-111 дка, 382 а-39 дка, 382 г-120 дка, 382 ж-165 дка, 405 ж-12 дка ,3 дка в подотдел “388-3“, 80 дка в подотдели 413“а,б“ смесена широколистна култура и в подотдели 2 „л“,“п“, 156 „к“, „л“, 285 „е“, 289 „а“, „г“, 152 „д“, 151 „у“, „х“, 156 „ц“, 288 „е“, 289 „о“, „и“, 326 „о“ на площ от 116 дка. Отглежданията са двукратно в подотделите, а едногодишните трикратно.

-Подпомагане на естественото възобновяване - 9 дка в подотдели 185 к и 168 о.

- Извършено е механизирано поддържане на стари минерализовани ивици с дължина 4450 м, ширина 4 м - двукратно, чрез дисковане в подотдели : 405-в, 407-б, 412- е

- Изораване в междуредовото пространство – 54 дка в 405 „г“

-Маркирана е 25671 куб. метра стояща дървесина върху площ от 5250 дка.

2. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01.2024 г – 31.12.2024 г. е както следва:

Общ дърводобив- 10092 м³

Изпълнението е на 49 % спрямо заложения разчет за годината.

Добивът и реализацията на дървесината са извършени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горски територии- държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Изпълнението на дейностите е осъществено при спазването на действащата нормативна уредба.

За добива на дървесина през 2024 г. бяха сключени договори с 12 фирми, които бяха запознати с изискванията на стандарта. В тръжните документи за съответните процедури беше заложено изискване за представяне на фактура за закупено защитно облекло, съответстващо на работните позиции.

3. На територията на „ТП ДГС- Асеновград“ са използвани разрешени препарати за растителна защита.

4. На територията на „ТП ДГС-Асеновград“ през 2024 г. са възникнали 6 бр. пожари, като засегнатата площ е 213 дка. Всички пожари са регистрирани в информационната система на ИАГ.

5. През 2024 г. е извършен ремонт на съществуващия горски път от Ресторант Високата пещ до разклона за местността Гонда вода.

За опазване на съществуващата горска пътна мрежа, фирмите, извършващи горскостопански дейности, са информирани и са им издавани разрешителни за достъп за превозните средства. За годината са издадени 156 бр. разрешителни за достъп до ГТ.

III. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ДОБИТИТЕ ПРОДУКТИ (ВКЛ. НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ).

Добити са следните продукти от държавни горски територии, собственост на ТП ДГС Асеновград

- Дървесина- 10092 м³ от различни категории и сортименти : групи за бичене, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев.
- През 2024 г. е издадени един брой разрешително за събиране на диворастващи гъби от ДГТ и един брой разрешително за събиране на листников фураж.

IV. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ(РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани 324 бр. сигнални листове за нападения и щети от биотични и абиотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на ТП „ДГС-Асеновград” са установени:

От биотични фактори:

- Насекомни вредители по иглолистните видове- 41 бр, в това число борова процесия – 22 бр, борова листна оса- 11 бр, корояди-8 бр
- Болести по иглолистните видове- 115 бр, в т.ч. изсипване на иглиците - 3 бр, съхнене на леторасли и клонки на бора- 112 бр.
- Насекомни вредители по широколистните видове- 62 бр, в това число, малка тополова стъкленак- 11 бр, тополов листопад- 12 бр, тополов цигарджия- 2 бр., гъботворка – 8 бр., педомерки и листоврътки –24 бр., буков скокльо – 5 бр.
- От абиотични фактори- 75 бр.
- Болести по широколистните видове -6 бр,
- Повреди от дивеч и гризачи- 23 бр.
- Горски пожари-2 бр.

Здравословното състояние на горите на ТП „ДГС-Асеновград” е добро за широколистните насаждения. След извеждане на принудителните и санитарни сечи здравословното състояние на засегнатите иглолистни насаждения видимо се подобрява.

V. ВЪЗДЕЙСТВИЯ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ ОТ РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ.

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2022 г. е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда, съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП „ДГС-Асеновград”. От изготвените и направени оценки на въздействието може да се направят следните по-обща констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой- не са констатирани повреди над допустимите / над 2 % по брой от оставащите на корен дървета/.
- Създаване на условия за активиране на почвена ерозия- тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани или са поставени купчини от клони, изискванията и начина са описани в изготвените карнет-описи и технологични планове.
- Оставяне на мъртва дървесина- в насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина, както лежаща, така и стояща.

- Въздействие върху идентифицираното биологично разнообразие- при установяване се описва в технологичния план и карнет-описа на насажденията, като се описват и мерките за тяхното опазване.
- Водни ресурси на територията или в близост до насажденията - при наличие на водни течения и дефиниране на мерки за опазване в листа за предварителна оценка мерките са записани и след маркиране в карнет-описа и технологичния план на насаждението.
- Въздействие върху съседни насаждения- не са констатирани неблагоприятни въздействия след извеждане на сечите.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура- не са констатирани неблагоприятни въздействия.

VI. МОНИТОРИНГ НА ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ, ВКЛ. МОНИТОРИНГ НА ВКС.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1 ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и/ или зони, както и за ограничения посочени в заповедите за обявяването им и изскванията на плановете им за управление.

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2 и 1.3 редки, застрашени и ендемични видове, формуляр за мониторинг на ВКС 3- редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на ТП „ДГС-Асеновград”. При подготовка на лесовъдските досиета, включени в КЛФ, се отразяват ГВКС попадащи в съответния обект, като в следствие на терен, служителите на стопанството следят за правилното прилагане на мерките за опазване на съответната ВКС. През 2024 г. са попълнени общо 221 бр. формуляри.

ВКС 1- Разнообразие от видове, концентрации на биологично разнообразие, вкл. Ендемични, редки, защитени и застрашени от изчезване видове, с глобално, регионално или национално значение.

- ВКС 1.1-Защитени територии и защитени зони- 5 бр. чек листове
- ВКС 1.2. – Застрашени и изчезващи ендемични видове- растения

Попълнени са формуляри за следните растителни видове:

Елвезиево кокиче /*Galantus elwesii*/ - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса.

Черноморска ведрица / *Fritillaria Pontika*/- установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Розов божур /*Paenonia mascula*/- установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Източен чинар / *Platanus orientalis*/- насажденията са в добро състояние.

Обикновен кестен / *Castanea sativa*/- установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

В местата, където са установени горе посочените видове, ще бъдат спазени всички препоръки и указания за опазване, които са посочени в Доклада за гори за висока консервационна стойност.

Попълнени са формуляри за растителни видове, които не са обект на опазване съгласно Доклада за гори с висока консервационна стойност, но са разпространени на територията на ТП „ДГС- Асеновград”.

Планинско котенце / *Pulsatilla montana*/- установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Дървовидна хвойна / *Juniperus excelsa*/ - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Родопски силивряк /*Haberlea rhodopensis*/ - установени са находища , в които вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Минзухар/*Crocus sp.*/- установено е находище, в което вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Залист/*Ruscus akuleatus*/- установено е находище, в което вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

Смладлика/*Cotinus*/- установено е находище, в което вида е в добро състояние и не е констатирана антропогенна намеса

- ВКС 1.2- Застрашени и изчезващи ендемични видове- животни

Попълнени са формуляри за следните животински видове:

Черен щъркел/ *Ciconia nigra*/- установен през 2024 г.: 5 брой чек лист, - прелитане. Индивидът е установен на мястото, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Черен кълвач / *Dryocopus martius*/- установен през 2024 г, 16 броя чек листове, прелитане и хранене. Индивидът е установен в насаждения, в които има нападение от корояди и насаждения пострадали от абиотични повреди.

Лещарка/ *Tetrastes bonasia*/- установен през 2024 г., 6 броя чек листове, прелитане и хранене. Индивидът е установен както, в местата, посочени в Доклада за гори с висока консервационна стойност, така и извън тях.

Кафява мечка / *Ursus arctos*/ - установени през 2024 г. 4 броя чек листове, следи и изпражнения. Установени са следи от вида .

Осояд / *Pernis apivorus*/- установен през 2024 г. 2 бр. чек листове, прелитане. Индивидът е установен на мястото, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Видра / *Lutra lutra*/- установен през 2024 г 3 броя чек листове, преминаване , хранене. Индивидът е установен по поречието на река Чая.

Благороден елен / *Cervus elaphus*/ - установени през 2024 г. 4 броя чек листове индивиди по време на сватбуване в сватбовище, посочено в Доклада за гори с висока консервационна стойност.

Малък ястреб / *Accipiter nissus*/ - установен през 2024 г., 7 бр. брой чек лист, прелитане и хранене.

Сокол скитник / *Falko peregrinus*/ - установен през 2024 г., 1 бр. брой чек лист, прелитане и хранене.

Глухар /*Tetrao urogallus*/ - установен през 2024 г., 4 бр. брой чек лист, следи от вида.

Шипоопашата костенурка /*Testudo hermanni*/- установен през 2024 г., 1 бр. брой чек лист

Пъстър смок /*Elaphe sauromates*/ - установен през 2024 г., 4 бр. брой чек лист

Голям ястреб /*Accipiter gentilis*/- установен през 2024 г., 9 бр. брой чек лист
Обикновена блатна костенурка / *Emys orbicularis*/- установен през 2024 г., 1 бр.
брой чек лист

Попълнени са формуляри за животински видове, които не са обект на опазване съгласно Доклада за гори с висока консервационна стойност, но са разпространени на територията на ТП „ДГС- Асеновград”.

Обикновен мишелов / *Buteo buteo*/- - установен през 2024 г., 2 бр. брой чек лист, прелитане.

Дива котка / *Felix sylvestrus*/- установен през 2024 г., 1 бр. брой чек лист

Сърна /*Capreolus capreolus*/- установен през 2024 г., 7 бр. брой чек лист

Бял щъркел/ *ciconia ciconia*/- установен през 2024 г., 3 бр. брой чек лист

Корморан / *Phalacrocorax carbo*/- установен през 2024 г., 1 бр. брой чек лист

Ястреб врабчар / *Accipiter nisus*/- установен през 2024 г., 1 бр. брой чек лист

ВКС 2- Екосистеми и мозайки от екосистеми на ниво ландшафт, непокътнати горски ландшафти, големи екосистеми на ниво ландшафт и мозайки от екосистеми с глобално, регионално или национално значение, в които съществуват жизнени популации на повечето естествено срещащи се видове в естествените им модели на разпространение и обилие- попълнени са 3 бр. чек листове

ВКС 3 – Екосистеми и местообитания, редки, защитени или застрашени от изчезване екосистеми, местообитания или рефугии- попълнени са 85 бр. чек листове

Попълнени са 18 броя формуляри за мониторинг на насаждения, определени за Гори фаза на старост.

Попълнени са 67 броя формуляри за мониторинг на насаждение попадащи във ВКС 3.

ВКС 4- Екосистемни услуги от критично значение.

- **ВКС 4.1- Гори, единствени източници на питейна вода-** попълнени са 7 бр. чек листа
- **ВКС 4.2- Гори с решаващо значение за регулиране на водния отток във водосборите-** попълнен е 3 бр. чек лист
- **ВКС 4.3- Гори с решаващо противоерозионно значение-** попълнени са 5 бр. чек листа
- **ВКС 4.4- Гори, които представляват бариера за пожари-** попълнени са 3 бр. чек листа
- **ВКС 4.5.-Гори с решаващо значение за състоянието на селскостопанските дейности / земеделие, рибни запаси/ и за защитете на инфраструктурните обекти-** попълнени са 1 бр. чек листа

ВКС 5- Основни потребности на населението. Места и ресурси от фундаментално значение за задоволяване на основните потребности на местните общности и коренното население/ вкл. Поминък, здраве, храна, вода/, идентифицирани с тяхно участие- попълнени са 10 бр. чек листа

ВКС 6- Културни ценности. Места, ресурси, местообитания и ландшафти от глобално или национално културно, археологично или историческо значение и/ или от критично /незаменимо/ значение за традиционната култура на местните общности и коренното население, идентифицирани с тяхно участие, вкл. Културно, екологично, икономическо или религиозно/ духовно значение- попълнени са 5 бр. чек листа.

Проведен е мониторинг на всички ВКС, от 1- 6. Формулярите са достъпни при поискване от страна на заинтересованите страни.

Горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС-Асеновград” и извършения мониторинг до момента показват, че горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики за стопанисване.

VII. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ- ПРОМЕНИ В ОБЩЕСТВОТО И/ ИЛИ ОТНОШЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И ДЕЙНОСТИ.

Запознаване на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горска сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии- собственост на ТП „ДГС-Асеновград” се осъществява по отговорен начин, съчетаващ екологичните, икономическите и социални ползи от горите.

VIII. СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През 2024 г. с общините и кметствата бяха направени необходимите срещи, свързани с обичайната дейност и възможности за поставяне на различни проблеми. Бяха разглеждани въпроси относно задоволяване на нуждите от местното население с дърва за огрев и дървен материал за собствени нужди, без право на продажба.

Проведени са срещи с представители на Сдружение „Устремени“, представители на РДГ гр. Пловдив, представител на РСПБЗН гр. Асеновград и с представители на „Център за местни инициативи и развитие- гр. Асеновград”, Вело клуб „Крива спица“, във връзка с организирани мероприятия на територията на ТП „ДГС Асеновград”, както и със запознаване на заинтересованите страни с планираните мероприятия от страна на стопанството през 2024 г.

Местното население закупува дърва за огрев от склад и на корен на база утвърдени ценоразписи след предоставяне на списъци от кмета на общината и кмета на съответното населено място.

Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев.

IX. ОЦЕНКА НА ПРОДУКТИВНОСТТА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване на принципите на горска сертификация са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления- екологични, икономически и социални, които са свързани с голям брой заинтересовани страни. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по горска сертификация при стопанисването и

управлението на горите от ТП „ДГС- Асеновград”, насочено към всички заинтересовани страни.

Изготвил:п.....
инж. Зл. Механджийски- зам. директор

Директор:...п.....
инж. Т. Василев